Predikcija predstečaja poduzeća

David Bojanić, Domagoj Demeterfi

Zagreb, 2018.

Motivacija

Od interesa je za:

- lokalnu zajednicu
- sudionike u industriji i investitore
- zakonodavce te globalnu ekonomiju.

Ciljevi

- Postaviti prediktivni model koji, koristeći ekonometrijske mjere poduzeća u Hrvatskoj, predviđa ulazak tog poduzeća u postupak predstećajne nagodbe (pet zadataka binarne klasifikacije u ovisnosti o periodu predviđanja)
- Model interpretirati s ekonomskog stajališta

Podaci

Skup financijskih izvještaja za 80-ak tisuća poduzeća u Hr. od 2007 do 2014 godine.

Sastoje se:

- o općenitih podataka poduzeća
- sektora poduzeća (Nace Rev)
- izvještaji: bilance, RDG, novčani tok

Problem: asimetričnost podataka

Koncentrirali smo se na građevinski sektor.

Podaci za 5 klasifikacijskih problema su tada:

- Nakon1Godine 301 u predstečaju, 29358 nije (ukupno 29659)
- Nakon2Godine 153 u predstečaju, 29625 nije (ukupno 29778)
- Nakon3Godine 151 u predstečaju, 30231 nije (ukupno 30382)
- Nakon4Godine 153 u predstečaju, 29808 nije (ukupno 29961)
- Nakon5Godine 129 u predstečaju, 28549 nije (ukupno 28678)

Metodologija

Ansambl boosted stabala trenirana tehnikom extreme gradient boostinga s generacijom sintetičkih značajki (EXGB model)

Sintetičke značajke

Sintetičke značajke računaju se u svakom koraku boostinga kombinirajući postojeće značajke nekom od osnovnih aritmetičkih operacija.

Svrha sintetičkih značajki je kombinirati ekonomske indikatore predložene od stručnjaka u kompleksne značajke.

Metode evaluacije

Tehnike probira koje koristimo:

- Train & test
- Unakrsna validacija

Metoda usporedba različitih modela: Prosjek površina ispod ROC krivulje 10-fold unakrsne validacije (average auc roc 10-fold cross validation)

Korišteni modeli

Baseline modeli:

- Logistička regresija
- Stablo odlučivanja
- Slučajna šuma

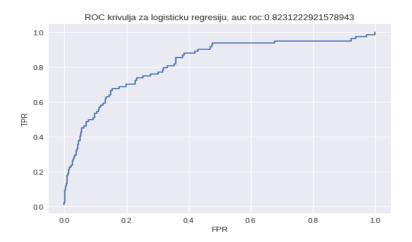
Modeli:

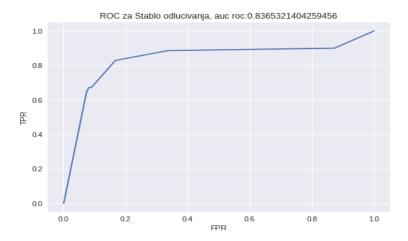
- XGboost
- XGboost sa sintetičkim značajkama

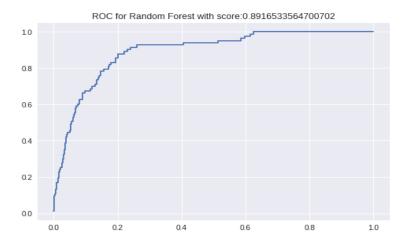
Rezultati

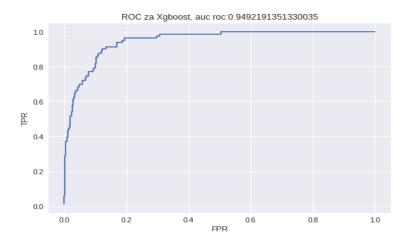
	1 god.	2 god.	3 god.	4 god.	5 god.
LR	0.700	0.628	0.562	0.630	0.674
DT	0.852	0.792	0.766	0.719	0.705
RF	0.899	0.844	0.806	0.785	0.790
XGB	0.935	0.878	0.817	0.811	0.844
XGBSZ	0.636	0.573	0.562	0.573	0.550

ROC krivulje za problem Nakon1Godine (na cijelom train skupu)

Sintetičke značajke

U financijama kao prediktori propadanja poduzeća često koriste omjeri stavki iz financijskog izvještaja. Zbog manjka preprocesiranja u podatkovnom skupu nalazi se puno nula što je onemogućilo da se stvaraju sintetičke značajke s operacijom djeljenja.

Najvažnije značajke

Značajka	Važnost
Dugotrajna imovina	0.122
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	0.045
Kratkotrajna imovina	0.023
Promjena obveza prema zaposlenicima	0.020
Promjena obveza za poreze, doprinose i slična davanja	0.017
Novac u banci i blagajni	0.017
Promjena odgođene porezna	0.016
Postrojenja i oprema	0.014
Novac na početku razdoblja	0.013
Nematerijalna imovina	0.012

Projekt inspiriran radom: Maciej Zieba, Sebastian K. Tomczak, Jakub M. Tomczak: Ensemble boosted trees with synthetic features generation in application to bankruptcy prediction, Expert Systems with Applications, str: 93-101

Proširenje

- predviđati trajanje predstečajne nagodbe i/ili iznos tražbine u nagodbi
- dodavanje makroekonomskih uvjeta
- izloženost poduzeća drugim poduzećima